

Podavatel:
Sdružení Čechů z Volyně
a jejich přátel
Na Hřebenkách 20
150 00 Praha 5

O.T.

P.P.
101 712/2000
110 06 Praha 06
1 ks

Adresát:

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

10/2001 ročník 11

Jaroslav Vrchlický

... Zem' jak byl liliení květula.
Kam sniň pad', tam se zachytil.
Bůh, úsměv v tváři, v oknech světla,
a v nebi hnězdý rozsvítil....

Tímto krásným veršem chceme připomenout, že Vánoce jsou svátky nejkrásnější, protože to jsou svátky lásky a blízkosti. Přejeme Vám, abyste je prožili ve zdraví a pohodě a děkujeme touto cestou všem, kteří nám poslali své přínětky - moc nás to potěšilo a ovlivňuje je. Do nového roku přejeme všem šťastným domů a v zahrnutí hodně zdraví a štěstí, a sobě pak mnoho krásných příspěvků do časopisu. Vaše redakce

navazeme. Ať je obnova kontinuita dějin. Je to však také výzva celé Evropě. Její vztah k lužicko-srbskému problému bude barometrem schopnosti naplnit proklamovaná hesla o příležitosti evropských národů zachovat si svou jedinečnost i na integrovaném kontinentu. My, Češi, nezapomeňme, že v lužicko-srbských Chrochčicích a Budyšíně se nyní moduje i život našich dětí a vnuků, život v českých městech a vesnicích. Kdo je hostejný k osudu soudců, zvláště brzy osamocen. Obnova kulturních svazků se Lužici je v zájmu Čechů i Lužických Srbů.

Ladislav Prchlík

Na uvedené poradě dne 2. srpna 1990 bylo dohodnuto, že pomoc černobylským krajanům bude jedním z hlavních úkolů vznikajícího SČVP. Jako Češi, kteří sami zažili reemigraci, usidlení a adaptaci v historické vlasti, považovali za svoji samozřejmou morální povinnost tyto své zkušenosti předat novým přistěhovalcům, povzbuzovat je a pomoci jim podle svých možností.

Nejvyššími charakterizoval potřebu pomoci ve svém období známý a všemi vážený autoritoděk, autor sbírek básní *Setkání a loučení*, spoluauteur knihy *České písně z ukrajinské Volyně*, autor dosud nevydané historické studie *Horšovskotýnska* (přes 1500 stran) a dalších prací Jan Pospíšil. Z jeho dopisu vybíráme:

„K ekonomické a sociální stránce usídlování Černobylských se přidružit ještě aspekt psychologický, kterému budou přistěhovalci vystaveni v okamžiku vstupu na půdu nového domova, a který bude pro ně zcela jistě zklamáním. Prociutit z představa o „staré vlasti“ kterou si každá menšina v cizině idealizuje, bude těžší o fakt, že naše veřejnost se na ne převážně bude dívat jako na další vlnu uprchlíků, o to hůře, že ze Sovětského svazu.“

„Tento psychologický tok, ke kterému zdomácňování dojde, bychom měli právě my, Češi z Volyně, zmírnit tím, že bychom navázali okamžitě osobní přátelské kontakty s jednotlivými rodinami, poskytl jim věstrannou pomoc radou, ale i dle možnosti potřebnou hmotnou podporu. A především tou morální, aby neztratili pocit, že jsou mezi svými... Tento postoj našich krajanů k navrátilcům je nezbytný, avšak bojím se, že bude narušit na vážné překážky. Tou největší je lhostejnost... Jedním z prostředků, jak narazit tuto bariéru lhostejnosti by určité bylo působení vhodného obsahu Zpravodaje na čtenáře, kterými naši krajané ve své dříve většinou jistě budou. Podmínkou by ovšem bylo neodkladné zahájení jeho vydávání. A to je další „fantastický návrh.“

M. Šatava přišel s návrhem, aby SČVP nabídl pomoc orgánům Úřadu předchozími federální vlády (UPFV) a předem ústně projednal příznivé přijetí dopisu. J. Hofman zkoncipoval popis adresovaný náměstkovi předsedy vlády ČSFR RNDr. Jozefovi Mikolajkovi, DrSc., v němž SČVP nabízel pomoc ve třech oblastech:

- a) při přípravě politického rozhodnutí vlády ČSFR,
- b) v průběhu vlastní reemigrační akce,
- c) v adaptaci reemigrantů, zejména v počátečním období.

J. Mikolajko ve své písemné odpovědi pomoci uvítal a na základě toho dne 25. září 1990 se na Úřadu předchozími federální vlády (ÚPFV) sešla pracovník FMZV ČSFR dr. Hájek, pracovník ÚPFV PhDr. Tomáš Hajtman a za SČVP tajemník J. Hofman. Tito tři představitelé připravili zásady usnesení federální vlády k „Přesídlení sovětských občanů českého původu a přistěhovalců jejich rodin z oblastí postižené následky černobylské havárie.“ Při tomto jednání J. Hofman přesvědčil partnery, aby v usnesení byla jednoznačně zajištěna možnost přestěhování „příslušníků jejich rodin“ bydlištěm i mimo oficiální uznanou zónu ohrožení. Za týden dr. Hájek dotáčil formulace s dalšími resorty a návrh usnesení byl předložen do programu jednání federální vlády.

Lužičtí Srbové a Severomoravský region

Dne 17. listopadu r. t. se v Suchdole nad Odrou konala řádná schůze výboru, důvěrníků a revizní komise SČVP pro severní Moravu a Slezsko. Poč. vedením předsedy MVDr. Vladimíra Samce a tajemníka Václava Dubeje byla zhodnocena činnost našeho Sdružení v regionu v roce 2001 a probíraný záměr na rok 2002, zejména příprava setkání volyňských krajanů regionu spolu s valnou hromadou. Předseda V. Samec rovněž seznámil přítomné s jedním celostátním výborem dne 27. 11. 2001 v Praze.

Účastníci schůze vyslechli výzvu „Lužicko-srbské školy je nutno zachovat (Varnsdorfská solidarita s Lužickými Srby)“. Varnsdorfskou výzvu jsme náležitě prodiskutovali. Byla zvýhodněna skutečnost, že volyňští Češi velmi dobře chápu, jak důležité je vyučování v mateřském jazyce. Vždyť sami žili na Volyni od narození v menšinové komunitě podobné jako žijí Lužičtí Srbové v Německu. Proto se výzva setkala se souhlasem a přítomní krajané z Volyně projevili solidaritu s lužicko-srbským úsilím o zachování své národní kultury tím, že se podpírali na archu varnsdorfské výzvy. Arch bude odeslán iniciátorem - Městskému úřadu Varnsdorf, odboru školství a kultury, nám. E. Beneše 470, 40747, Varnsdorf.

„Varnsdorf - oko do Lužice!“ to byla věta, která k nám zazněla z našeho českého severu. Ať i my, Češi z Volyně, ale spolu s námi i ostatní naši spoluobčané, vyhlížíme tímto oknem k sousednímu bratrskému slovanskému národu, který přežil již dlouhá stáletí a mhoubo nepřetržitě osudu a udržel si svou rodinu řeč a vztahovou kulturu. Lužičtí srbsčina musí žít dál i v třetím tisíciletí! Kdo jiný než Češi by to měl hlasitě vyslovit? Vždyť nás k tomu předurčují dvě historické věci. Až do Bílé Hory byly Horní a Dolní Lužice zemí Korun české. A Lužický seminář v Praze již v 18. století a lužickosrbský gymnázium ve Varnsdorfu od roku 1945 (později přestěhované do Budyšína v Horní Lužici) se staly symbolem obnovovaného česko-lužického spolurpce. Na tyto vztahy nyní

Úloha Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel při reemigraci černobylských krajanů

(Výňat z referátu na konferenci „Reemigrace krajanů ze zemí bývalého Sovětského svazu“ v Jaroměři ve dnech 21. a 22. 9. 2001 je prvním z článků, silněných 8/2001 čísle Zpravodaje.)

Založení SČVP a příprava na reemigrační akci
Je téměř symbolické, že reemigrační akce černobylských krajanů byla připravována a zakajována ve stejné době, kdy bylo založeno SČVP, které již od svého vzniku počítalo se svojí ústí v této akci.

V dubnu roku 1989 byla při Okresním výboru Svazu profitařistických bojovníků (OV SPB) v Lounech založena Zvláštní komise pro doplnění dějin volyňských Čechů a přípravu oddělení srbských Čechů v Památkové národní oboje v Praze (dále KVC), silněných 8/2001 čísle Zpravodaje byl Ing. Václav Petříček, Csc., tajemníkem redaktor Rostislav Hlaváček.

Dne 27. června 1990 založili V. Petříček, R. Hlaváček, prof. Ing. Miloslav Šatava, Csc. *Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel*, včetně jejího občlenů (J. Hofman, V. Petříček). Stanovy sepsal R. Hlaváček, ostatní zakladatelé je připomínkováli a dne 17. Ševence 1990 bylo SČVP - Ministerstvem vnitra ČSFR registrováno. O této skutečnosti byli informováni členové KVC a další významnější Češi z Volyně se žádostí o názor a návrhy na další postupy. Souhlas se založením byl spontánní a proto byla na den 2. srpna 1990 svolána KVC a někteří krajané s cílem volby přípravného výboru SČVP. Zvolení byli: M. Šatava, předseda, R. Hlaváček - jeden z místopředsedů, J. Hofman - tajemník, V. Petříček - předseda historické komise. KVC tímto aktem fakticky se zanikla, ale stala se platformou pro založení SČVP.

V této době se ve sdělovacích prostředcích objevily informace, že představitelé černobylských krajanů (doc. PhDr. Boris Iljuk, CSc., Viktor Javřek) přišli do rukou předsedy Václava Hlavu při jeho návštěvě Moskvy žádost o organizovanou reemigraci. Na základě těchto zpráv řada Čechů z Volyně písemně žádala, za všechny lze uvést Ing. Václava Širca a Jana Pospíšila, aby vznikající SČVP se snažila navrátilcům pomoci.

